

การพัฒนาหลักสูตรดนตรี ในรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี

MUSIC CURRICULUM DEVELOPMENT FOR ENSEMBLE PRACTICE 1 UDONTHANI BUSINESS ADMINISTRATION TECHNOLOGICAL COLLEGE

อัครพร อังกินันทน^{1*}, พิโรกุล แก้วคำงาม¹ และเสียงพิน เสือก่านคำ¹
Atcharporn Angkinandana^{1*}, Pilaikul Kaewkamngam¹, and Siangpin Surgankham¹

Received : 17-04-2026

Revised : 25-05-2026

Accepted : 26-06-2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อยู่รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี 3) ประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น และ 4) แสดงผลงานและรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อยู่รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 การวิจัยมี 4 ระยะเวลา ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างคือผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 156 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสังเกต พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการให้รายวิชาปฏิบัติ รวมวง 1 วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ระยะที่ 2 ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติและแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ระยะที่ 3 ประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 2 ทุกสาขาวิชาประเภทบริหารธุรกิจ จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น วิเคราะห์ระดับคุณภาพความต้องการของผู้เรียนต่อรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 4 นักเรียนนักศึกษา ผู้สมัครเข้าร่วมแข่งขันจำนวน 45 คน และนักเรียนนักศึกษาที่ผ่านการคัดกรอง เพื่อเข้ารับการแข่งขัน ชั้นที่ 1 จำนวน 26 คน ใช้หลักเกณฑ์ในการประเมินการร้องเพลงที่สำคัญด้านคุณภาพเสียง ด้านจังหวะและทำนอง ด้านอักขรวิธี ด้านเทคนิคการร้อง ด้านการตีความและการสื่ออารมณ์ บุคลิกภาพและการแสดงออก

¹ วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี

¹ Technology and Business Administration Udonthani College

* Corresponding Author's E-mail: Anki-a@hotmail.com

พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาและความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม การบูรณาการองค์ความรู้ด้านดนตรี ส่งเสริมพัฒนา การด้านจิตใจ การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะทางสังคมผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันข้ามสาขาวิชา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีมและการปรับตัว ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะด้านความสนุกสนานในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง การทำงานเป็นกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ด้านดนตรีช่วยลดช่องว่างของความต่างด้านความสามารถ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความมั่นใจ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะดนตรี อย่างชัดเจนทั้งด้านการฟัง การร้อง การปฏิบัติจังหวะ สามารถนำความรู้ ทักษะไปใช้ในการแข่งขัน ทักษะวิชาชีพระดับจังหวัด และได้รับรางวัลระดับเหรียญทองหลายรายการ สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตร การเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร ; รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ; การบูรณาการดนตรี ; การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

ABSTRACT

This research employs a mixed-methods approach, combining both quantitative and qualitative research methodologies. The objectives of this study are: 1) to investigate learners' needs regarding learning management in the "Ensemble I" course at Udonthani Business Administration Technological College; 2) to develop a curriculum for the "Ensemble I" course that is well-suited to the college's context; 3) to evaluate learners' satisfaction levels toward the learning management of the developed curriculum; and 4) to showcase the achievements and awards resulting from the implementation of this developed curriculum model. The research was conducted in four distinct phases: Phase 1 focused on studying learners' needs concerning the learning management of the "Ensemble I" course. The sample group consisted of 156 first-year Vocational Certificate (Voc. Cert.) students in the 2025 academic year. The research instruments included questionnaires and observation forms. Data were analyzed and processed using statistical software packages to compute descriptive statistics. Phase 2 involved reviewing related research, the National Vocational Education Qualifications Framework, and competency-based education concepts. Phase 3 evaluated learners' satisfaction levels toward the learning management under the developed curriculum. The participants included 254 second-year Vocational Certificate students across all fields of Business Administration. The evaluation tool assessed satisfaction levels, and basic statistics namely mean and standard deviation were used to analyze the quality level of learners' needs regarding the course. Phase

4 involved 45 students who applied for competitions, with 26 students passing the initial screening to compete in the first stage. The evaluation criteria for singing proficiency focused on key areas: vocal quality, rhythm and melody, diction, vocal technique, interpretation and emotional expression, as well as personality and stage presence. The findings revealed that the developed curriculum effectively responds to the institutional context and addresses individual learner differences appropriately. The integration of musical knowledge fostered mental development, creative learning, and social competencies. Students successfully collaborated across different disciplines, leading to knowledge sharing, enhanced communication skills, teamwork, and adaptability.

Furthermore, the learners' overall satisfaction was at a high to highest level, particularly in terms of learning enjoyment, active participation, hands-on practice, group work, and peer relationships. Musical learning activities helped bridge skill gaps and created a supportive learning atmosphere that boosted confidence and engagement. Learners demonstrated clear development in musical skills, including listening, singing, and rhythmic execution. They successfully applied their knowledge and skills in provincial vocational skill competitions, winning multiple gold medal awards. This reflects that the developed "Ensemble I" curriculum efficiently enhances learners' potential.

Keywords: Curriculum Development ; Ensemble Practice 1 ; Music Integration ; Creative Learning

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาของประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งในมิติของโครงสร้างหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของบริบทโลกยุคดิจิทัลและสังคมฐานความรู้และเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ต้องขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (คู่มือการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2568) การเปลี่ยนผ่านได้ส่งผลให้การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาจำเป็นต้องปรับบทบาทจากการมุ่งผลิตกำลังคนที่มีเพียงทักษะวิชาชีพเฉพาะด้าน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่ซับซ้อนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ควบคู่กับการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่น การปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ และการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม (Trilling & Fadel, 2009) แนวคิดการจัดการเรียนรู้ร่วมสมัยจึงให้ความสำคัญกับการมุ่งสร้างโอกาสให้การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรม

ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับบริบทชีวิตจริง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างสมดุลทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร (หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา, 2562: 7) สถานศึกษาสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพและจุดประสงค์ เลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิต และจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไป ตามที่หลักสูตรกำหนดภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว การนำ “ดนตรี” มาใช้เป็นส่วนกลางในการจัดการเรียนรู้ถือเป็นแนวทาง ที่มีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนเชิงบูรณาการ เนื่องจากดนตรีเป็นกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในมิติด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจอย่างสอดประสานการจัดการเรียนรู้ หลักการส่งเสริมอาชีพของนักเรียน เป็นการจัดการศึกษาด้านอาชีพที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอาชีพผ่านระบบการศึกษา โดยการพัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต (นงนุช ชุมภูเทพ, 2560) การปฏิบัติดนตรีรวมวงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ประเภทของวงดนตรี ฝึกปฏิบัติตามโน้ตดนตรีสากลในจังหวะธรรมดา (Simple Time) พัฒนาทักษะการฟัง การประสานจังหวะ การทำงานเป็นทีม ตลอดจนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความรับผิดชอบ วินัย ความตรงต่อเวลา และการเคารพบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รายวิชาดนตรีในลักษณะดังกล่าวจึงมีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในมิติของทักษะ (skills) ความรู้ (knowledge) และเจตคติ (attitudes) ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี ซึ่งเป็นสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนทั้งประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ พบว่าการจัดกิจกรรมด้านดนตรียังคงดำเนินการในลักษณะ กิจกรรมเสริมการจัดตั้งชมรม การแสดงในโอกาสต่าง ๆ การเข้าร่วมการประกวดเป็นครั้งคราว โดยยังขาดการจัดการเรียนรู้ด้านดนตรีที่มีระบบภายใต้โครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นทางการ ทั้งในด้านการกำหนดโครงสร้างรายวิชา เนื้อหา การเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรม และเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียน ส่งผลให้การพัฒนาทักษะทางดนตรีของผู้เรียนขาดความต่อเนื่อง และไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ความสนใจดังกล่าวสะท้อนผ่านการแสดงหน้าเวที การเข้าร่วมชมรมดนตรี และการรวมกลุ่มฝึกซ้อมดนตรีในช่วงเวลาว่างอย่างไม่เป็นทางการ ความต้องการของผู้เรียนสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพด้านดนตรีที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่สถานศึกษาควรจัดการเรียนรู้ด้านดนตรีที่มีโครงสร้างชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของสถานศึกษา การประกอบอาชีพในอนาคต การขาดรายวิชาด้านดนตรีภายใต้โครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านการพัฒนาทักษะความภาคภูมิใจในตนเอง และการใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสมรรถนะชีวิตของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ นำไปสู่การลดทอนแรงจูงใจในการเรียนรู้และการสูญเสียโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในมิติการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีความหมาย เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาหลักสูตรรายวิชาดนตรีให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาส

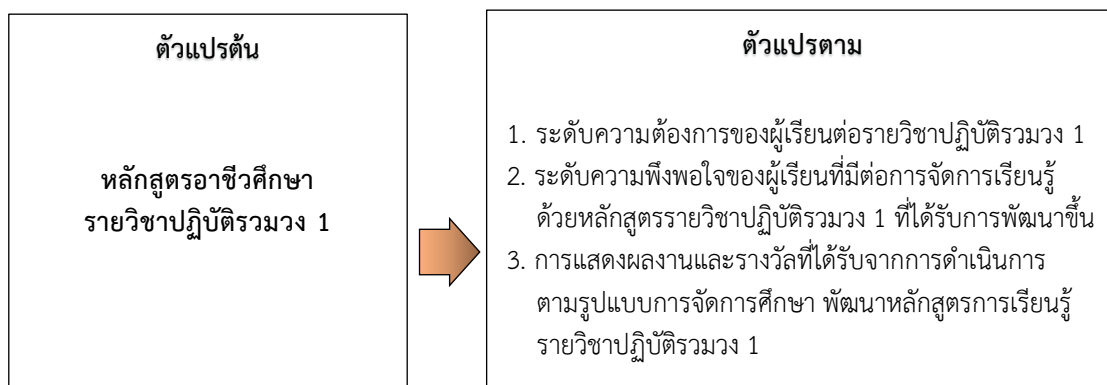
ให้ผู้เรียนและครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงพัฒนา ซึ่งใช้ความรู้และความต้องการของผู้เรียนเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบโครงสร้างรายวิชา เนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ รูปแบบการวัดและประเมินผล เพื่อให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาขาวิชา และเป็นรากฐานของการจัด การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะในระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี
3. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในครั้งนี้
4. เพื่อการแสดงผลงานและรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อออกแบบและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ให้สามารถนำมาใช้ในบริบทของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานีได้อย่างเหมาะสม แม้ว่าปัจจุบันวิทยาลัยยังไม่มี การเปิดสอนรายวิชาดังกล่าวอย่างเป็นทางการในหลักสูตร แต่จากผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่าผู้เรียน มีความสนใจและต้องการการเรียนรู้ด้านดนตรี เพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาทักษะชีวิต จิตใจ และ สมรรถนะทางสังคม ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเตรียมความพร้อมสู่โลกอาชีพ การพัฒนา หลักสูตรในนี้อิงโครงสร้างจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพหุศักราช 2567 ในประเภทวิชา อุตสาหกรรมบันเทิง สาขาวิชาอุตสาหกรรมดนตรี โดยผู้วิจัยได้ปรับรูปแบบ เนื้อหา กิจกรรม และ วิธีประเมินผล ให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกสาขาวิชาในวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยประเภทวิชาบริหารธุรกิจ การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การศึกษาความต้องการของผู้เรียนและบริบทของ สถานศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรโดยการเพิ่มเติมรายวิชาใหม่เป็นกลุ่มวิชาเลือก 3) การทดลองใช้ หลักสูตรในรูปแบบจำลอง (Pilot) และประเมินผลด้วยเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แบ่งขั้นตอนดำเนินการเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ 1 (สำรวจความต้องการ) ประชากรคือ ผู้เรียน ปวช.1 ทุกสาขาวิชาแรกเข้าปีการศึกษา 2568 ทั้งหมดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 156 คน ระยะที่ 2 (พัฒนาหลักสูตร) ใช้วิธีศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) เพื่อร่างหลักสูตรบูรณาการ ระยะที่ 3 (ทดลองใช้หลักสูตร) ประชากรคือ ผู้เรียน ปวช.2 ทั้งหมดสายบริหารธุรกิจ (บัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ) รวม 254 คน ระยะที่ 4 (ประเมินผล) ศึกษาจากผลงานและรางวัลที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 3 ตอน (ข้อมูลทั่วไป ความต้องการ/ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ และข้อเสนอแนะ) เครื่องมือเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย 9 คน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity): ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อหาค่า IOC (ผลการวิเคราะห์อยู่ระหว่าง 0.67-1.00) การทดลองใช้ (Try out) นำไปทดสอบกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน การหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.24-0.90 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ($\alpha \geq 0.85$)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลปฐมภูมิ แบบสอบถามจำนวน 156 คน และสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมาย 9 คน ข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากสถิติวิทยาลัย เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (M), และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลเชิงคุณภาพ: วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสังเกตและสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล การวิจัยพัฒนาหลักสูตรดนตรีโดยการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี สรุปผลและอภิปรายผล เป็นระยะรวม 4 ระยะ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ จากการสำรวจนักเรียน 156 คน โดยใช้แบบสอบถามความต้องการของผู้เรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายจำนวน 44 คน (28.20%) และเป็นเพศหญิงจำนวน 112 คน (71.80%) ประกอบด้วย สาขาการบัญชีจำนวน 44 คน (28.20%) สาขาการตลาดจำนวน 18 คน (11.50%) สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัลจำนวน 40 คน (25.60%) สาขาภาษาต่างประเทศจำนวน 46 คน (29.50%) สาขาช่างยนต์จำนวน 8 คน (5.20%) สาขาช่างไฟฟ้าจำนวน 0 (0%) และเคยเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีมาก่อน เคยเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน (45.50%) ไม่เคยเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 85 คน (54.50%) สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 0 คน (0%) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเล่นเครื่องดนตรีประเภทกีต้า จำนวน 69 คน (44.20%) กลองชุดต่ำ จำนวน 23 คน (14.70%) คีย์บอร์ดต่ำ จำนวน 26 คน (16.70%) เบตต้าจำนวน 1 คน (0.70%) เครื่องเป่าต่ำ จำนวน 37 คน (23.70%) ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้เรียนต่อรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 มีจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพื้นฐานหรือเคยเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี (เครื่องดนตรีที่เล่นได้มากที่สุดคือ กีตาร์) สรุปความต้องการได้ดังนี้ รูปแบบหลักสูตร ต้องการให้บรรจุเป็นวิชาเลือกเสรี ที่เปิดรับทุกสาขาวิชา เน้นการฝึกปฏิบัติจริงและการทำงานเป็นกลุ่ม เนื้อหา ผู้เรียนต้องการมีส่วนร่วมในการเลือกเพลง (เพิ่มเพลงสากลจากเดิมที่มีแค่ลูกทุ่ง) และต้องการเวทีแสดงออกในรูปแบบคอนเสิร์ต ประโยชน์ที่คาดหวัง ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างวินัย ความมั่นใจ ลดความเครียด สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือลูกทุ่งควรเพิ่มสากล อยากให้มีวิชาดนตรีเพิ่มมาค่ะ อยากมีสนับสนุนด้านการเต้นและการแสดง มีรางวัลที่กระตุ้นนักเรียน อยากตั้งวงดนตรีเป็นของตัวเอง อยากร้องเพลงค่ะ อยากให้มีเพลงหลากหลาย อยากให้มีวิชานาฏศิลป์ด้วยครับ ดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน อยากให้ ปวช.1 ได้มีวิชาเรียนดนตรีเพิ่มเติมค่ะ

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อย่างวิชาชีพปฏิบัติรวมวง 1 ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย (ต.ค.-พ.ย. 2568) ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตร รหัสวิชา 22002-2017 ปฏิบัติรวมวง 1 (Ensemble 1) ตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียน ปวช. 2 ทุกสาขาวิชา (บัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ) รวม 254 คน โครงสร้างรายวิชาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์ ในรายวิชาเลือกเสรี เน้นสมรรถนะการบรรเลงรวมวงในอัตราจังหวะธรรมดา (Simple Time) และการทำงานเป็นทีม จุดประสงค์ เพื่อให้เข้าใจประเภทวงดนตรี มีทักษะปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพดนตรี รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ ได้แก่ 1) รูปแบบ การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของ UNESCO Model 2) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ UNESCO Model รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรนี้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน (หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา, 2568) คือ ส่วนมหภาค (Macro-level) และส่วนจุลภาค (Micro-level) 3) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Nolker & Schockfeldt รูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยวงกลม 2 วง (หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา, 2568) 4) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเทคนิคของ พิสิฐ เมธภัทร และ W. Peters การพัฒนาหลักสูตรรูปแบบนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน (หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา, 2568)

3. ผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ที่ได้รับพบว่ามีความพึงพอใจในระดับ “มากที่สุด” ในประเด็นหลักคือ การเรียนรู้รายบุคคลช่วยให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น (40.20%) จำเนื้อหาได้ดีขึ้น (38.60%) ทักษะสังคมการทำงานกลุ่ม ภูมิใจที่ได้ช่วยเพื่อนในกลุ่ม (47.60%) เพื่อนมีความสามัคคี (45.30%) และมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ (48.60%) ความรู้สึกต่อกิจกรรม มีความภูมิใจ เมื่อตอบคำถามได้ (43.90%) และรู้สึกว่าการเรียนดีขึ้น (37.00%))

4. ผลการแสดงผลงานและรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อย่างวิชาชีพปฏิบัติรวมวง 1 จากการสังเกตและสังเกตนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะพื้นฐาน ระดับจังหวัด ประจำปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยฯ ประสบความสำเร็จ การประเมินการร้องเพลงที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยวิเคราะห์คุณภาพเสียง (30%), จังหวะ ทำนอง (20%), อักษรวิธี (10%), เทคนิคการร้อง (15%) และบุคลิกภาพ/การสื่ออารมณ์ (15-20%) โดยเน้นความถูกต้องของโน้ต ความชัดเจนของคำร้อง การหายใจที่เหมาะสม การถ่ายทอดอารมณ์ผ่านท่าทาง ด้านทักษะผู้เรียน สามารถเปรียบเทียบเสียงและอารมณ์เพลงได้ชัดเจน ร้องโน้ตและคุมจังหวะได้ถูกต้องตามมาตรฐาน รางวัลที่ได้รับ ระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 เพลงสากล รองชนะเลิศอันดับ 1 เพลงไทยสากล รองชนะเลิศอันดับ 3 เพลงไทยลูกทุ่ง การพัฒนาหลักสูตรนี้ไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะ ทางดนตรี แต่ยังส่งเสริมสมรรถนะทางสังคมและความสำเร็จเชิงประจักษ์ ผ่านการรับรางวัลในระดับจังหวัดได้สำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล การวิจัยพัฒนาหลักสูตรดนตรีโดยการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อภิปรายผลเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. ผลการวิจัยเรื่องความต้องการของผู้เรียนต่อรายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 พบว่า ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ดนตรีอย่างเป็นระบบผ่านหลักสูตร และมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่ากิจกรรม “ปฏิบัติรวมวง” สะท้อนให้เห็นว่ารายวิชามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะ ด้านจิตใจ ด้านสังคม สถานศึกษาควรพิจารณานำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเป้าหมายการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ตรงกับแนวคิดของ ชลธาร สมานธิ (2561) พบว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (อาชีวศึกษา) ไม่มีความชัดเจน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ไม่มีความเข้าใจในแนวคิดหลักการและหลักเกณฑ์การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา องค์ประกอบของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษามีเนื้อหาเข้าใจง่ายเนื้อหาสาระเหมาะสม ครอบคลุม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งอธิบายบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของครูผู้สอน นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน สำหรับเครื่องมือและแบบฟอร์มมีการจัดทำรายละเอียดเป็นขั้นตอนเหมาะแก่การนำไปใช้งานเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ

2. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อยู่รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย ผลการวิจัยเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 2 พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นโดยการเพิ่มเติมรายวิชาใหม่ สามารถตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาและความแตกต่างของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชาได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านโครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ผลลัพธ์ ด้านการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน แสดงให้เห็นว่าการบูรณาการดนตรีเข้ากับการจัดการเรียนรู้ ในระดับอาชีวศึกษา สามารถส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนรอบด้านทั้งด้านจิตใจ การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะทางสังคม อีกทั้งยังเป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาปฏิบัติอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติและนโยบายการศึกษาของประเทศในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเพิ่ม สอนภักดี (2559) พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คณะบุคคล เครือข่ายความร่วมมือ ขอบข่ายภารกิจเครือข่ายความร่วมมือ แนวทางการจัดการศึกษาตลอดชีวิต กระบวนการบริหารของเครือข่าย ความร่วมมือ โดยผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับ ภัทรพงษ์ ปองดี (2561) พบว่า สภาพปัญหาจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ความต้องการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เสนอว่าควรสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบอาชีวศึกษา การจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจจัดการเรียนการสอนควรเน้น ความหลากหลาย สร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะที่ดีต่อการเรียนวิชาชีพให้กับนักเรียน ครูต้องปรับกลยุทธ์และกระบวนการสอนให้ได้เรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิชาชีพการเรียนเน้นการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ความรู้ทักษะ ตามความถนัดและความสนใจ และเป็นไปตามแนวคิดของ สายเพ็ญ บุญทองแก้ว (2563) พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน ด้านวิชาการ มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ อาชีพ ในท้องถิ่นและความเปลี่ยนแปลงของสังคมมีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน

ได้ฝึกปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และตรงกับ Agthe (2002) พบว่า ครูใหญ่ครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่ให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยี

3. ประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชา ปฏิบัติรวมวง 1 ที่ได้รับการพัฒนาขึ้น จากผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชา ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นและนำไปใช้กับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 2 ทุกสาขาวิชาประเภทบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมากในเกือบทุกด้าน สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง อันเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกรี เจริญสุข (2561) กล่าวว่าดนตรีเป็นเรื่องของสังคมและวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันด้านการกิน การนอน การดำรงชีวิตอยู่ สอดคล้องกับความเห็นของ หรรษา นิลวิเชียร (2559) กล่าวว่า เด็กสามารถแสดงออกทางความรู้สึกอย่างอิสระในขณะที่เล่นดนตรีหรือเต้นไปตามจังหวะเพลง ต้องการเวลา วุฒิภาวะ ทักษะ ความรู้ที่จะคิดสิ่งใหม่ ๆ ดนตรีช่วยให้เด็กเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม สามารถสร้างความเข้าใจ ลดความเครียด เด็กได้เรียนรู้ว่าดนตรีมีทั้งเศร้า สุข ขบขัน โกรธ เห็นใจ สร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสามัคคี มีความเชื่อว่าการเรียนดนตรีทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่นดีขึ้นตามไปด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการเข้าสังคม ลดพฤติกรรมก้าวร้าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรา พุ่มชาติ (2559) พบว่า เสียงดนตรีสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กได้ทั้งการก้าวร้าวโดยการกระทำและโดยคำพูด และการใช้เสียงดนตรีประกอบการจัดกิจกรรม สร้างสรรค์ทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ การเรียนดนตรีช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวสร้างความตระหนักให้รู้ถึงคุณค่าของความเป็นไทย รักท้องถิ่น ส่งเสริมการแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง สอดคล้องกับความเห็นของ ธนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์ (2564) กล่าวว่า การมีความสามารถพิเศษด้านดนตรีของครูเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ซึ่งการเรียนดนตรีเป็นการเรียนที่เท่าเทียมกับการเรียนวิชาอื่น และครูผู้สอนจะต้องรับผิดชอบในด้านการเรียนการสอนดนตรี ช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจอย่างแท้จริงและเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2560) ได้กล่าวว่าถึงครูสอนดนตรีไว้ว่าครูผู้สอนดนตรีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในการศึกษาดนตรีทางด้านเนื้อหาซึ่งเป็นการปลูกฝังความคิดในเชิงสร้างสรรค์ตามความต้องการของผู้เรียน บุญพิศ นัยน์พานิช (2563) พบว่า ความพึงพอใจในการบริการด้านสถานที่บุคลากรและด้านข้อมูลข่าวสาร แสดงคอนเสิร์ตแต่ละครั้งมีการเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง และในการบริการสำหรับผู้สนใจเรียนดนตรีสำหรับเยาวชน ได้มีการกำหนดระยะเวลาเรียนในช่วงวันหยุดเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนดนตรี และตามผลกาวิจัยของ Agthe (2002) พบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานโดยให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยี

มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานและมีการทำงานเป็นคณะมากยิ่งขึ้น

4. การแสดงผลงานและรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 ผู้เรียนในทุกประเภทวิชาพัฒนาศักยภาพ ได้แก่ สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ โดยบูรณาการองค์ความรู้ด้านดนตรี เพื่อส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะทางสังคมของผู้เรียนอย่างรอบด้าน พบว่ามีผู้เรียนมีความสนใจและมีศักยภาพด้านดนตรี มีการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะรายวิชาเลือกเสรี จากการสังเกตและประเมินทักษะของผู้เรียน พบว่าสามารถคัดกรองและจัดลำดับคุณภาพความสามารถด้านดนตรีได้ 3 ด้าน คือ การฟัง การร้อง จังหวะ ผลการคัดกรอง ผู้เรียนที่ผ่านการคัดเลือกได้รับการฝึกซ้อมการร้องเพลงดนตรีสากล เพลงไทยสากล เพลงไทยลูกทุ่ง เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันทักษะพื้นฐานระดับจังหวัด ประจำปีการศึกษา 2568 จัดโดย อาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ 17-18 พฤศจิกายน 2568 ณ วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน ผลการแข่งขัน ผู้เรียนได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 มาตรฐานระดับเหรียญทอง การประกวดร้องเพลงสากลประเภทเดี่ยว นายโสภณวิชญ์ สงค์รัตน์ ระดับชั้น ปวส.2 สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 มาตรฐานระดับเหรียญทอง การประกวดร้องเพลงไทยสากลประเภทเดี่ยว นางสาวหนึ่งฤทัย โคตรสุวรรณ ระดับชั้น ปวช.2 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 3 มาตรฐานระดับเหรียญทอง การประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งประเภทเดี่ยว นางสาวภัทธีรา แสงลา ระดับชั้น ปวช.1 สาขาวิชาการตลาด ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ที่บูรณาการดนตรีเข้ากับการจัดการศึกษา สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านทักษะดนตรี สมรรถนะทางสังคม การแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปสู่ความเป็นเลิศในการแข่งขันระดับจังหวัด อันเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ของความสำเร็จในการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับ ยุพยง วุฒิชัย (2560) พบว่า ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา มี 10 ทักษะ ได้แก่ การตัดสินใจและแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ การรู้จักตนเองและการเข้าใจผู้อื่น การควบคุมอารมณ์และการเอาชนะความกดดัน ความยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับตัว การริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม การมีผลงานและความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำและหน้าที่รับผิดชอบ โดยทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด และ สรเดช เลิศวัฒนาภิช (2560) พบว่า การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีการนำผู้รู้ท้องถิ่น ปรชาญชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การอภิปรายโดยมีครู นักเรียน เพื่อนนักเรียน และปรชาญชาวบ้านเป็นผู้วัดประเมินผล ผลการพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องมีหลักการ เป้าหมาย แนวการจัดกิจกรรม รูปแบบการจัดกิจกรรม คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ โครงสร้างการจัดกิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดรับกับ Spirito (2003) การพัฒนาบุคลากรของครูใหญ่ มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรดนตรีโดยการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อแสดงมาตรฐานการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี และรองรับการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา
2. นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ทักษะ ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการเพื่อวัดมาตรฐานสมรรถนะด้านวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา
3. แนวทางการวิจัยขยายผลสู่สถานศึกษาอื่น แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนดนตรี และการบูรณาการหลักสูตรนี้กับหลักสูตรสมรรถนะอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้ปกครองเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการ พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติรวมวง 1 และค้นหารูปแบบการจัดการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เสริมกิจกรรมอื่น ๆ
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้

เอกสารอ้างอิง

- สำนักมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2568.) *คู่มือการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2568*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- ชลธาร สมาน. (2561). *การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่]*.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2560). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช ชุมภูเทพ. (2560). *รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร เขตภาคเหนือฝั่งตะวันตก [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร]*.
- ธนภรณ์ วงศ์คำจันทร์. (2564). *ปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล].

- 133